

Előzetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.

Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtűzsdében, Köszl János, Hochrein J. és fia iüzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetések

elfogad a kiadóhivatal (lyceum könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr = 60 fillér belyegdíj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Halasztás.

Bármint erőlködjenek is a 48-as és függetlenségi párt vezérémberei és sajtója megnyugtatót az elveikhez hű, vagy velük rokonszenvező közönséget az íránt, hogy az újraegyesülés közbő és a párttagok kibékülése immár biztosítva van: — és bármiképp kiabálják is, hogy elvi differenciák nem fognak fenn és maholnap újra közös erővel, együttesen szállnak majd sikra a „megtagadott jogokért” — kétségtelen tény, hogy a függetlenségi párt — nevezülük egyszerűen így — egyöntetű, biztosan vezérelt és tömören szilárd működésében ma senki sem hisz többé és semmiféle kibékülési pontozatok és stipulációk helyre nem állíthatják többé azt a pártegységet, mely eddig sajátjuk volt és ha csak külsőhatások és váratlan politikai fordulatok segélyére nem jönnek, eddig törhetetlennek látszó fölénnyel imponálni nem fog, a teljes bizalmat vissza nem szerzi sem újított alakjában, sem frakciókra osztva. Gyengességén mint prédán osztani fognak mások s ezek között a radikálisabb elemek, kik új és veszedelmesebb tanokkal csábítandják majd magukhoz a szélsőségekre mindig hajlékony népet. Mi előre megmondottuk a bomlás első symptomáit láttára, hogy

a mostani chaos és eszmezavar be fog következni s akkor megtámadást is kelle tünnünk öszinte szavunkért és ime most a párt sajtója iránytalanul, tehetetlenül áll, nem tudja: ki felé hajoljon, mit pártoljon, melyiket kövesse, kétségbeesetten követeli a kibékülést, nem határozva meg, sőt nem is törődik azzal: minő feltételek alatt. Mintha ez a kibékülés gyakugyan több lenne színházi ölelésnél és mintha elhínné valaki, hogy Főtűs és Polonyi, Hermann Otto és gróf Zichy Hermann, Pázmány és Visontay, gróf Károlyi Gábor és Kiss Albert öszintén, lemondással, megadólag, tisztán az elveikért és elvek miatt állandóan egygvé válhatnának!

Tévednek azok, kik a függetlenségi pártnak meghasonlását és jelen viszonyait oly belgyűnek tekintik, mihez azoknak, kik nem tartoznak pártjukhoz, semmi közük nem lenne: egy országos párt elve, működése, törekvése minden hazafit egyenlően érdekel, kell is, hogy érdekeljen, elveik és aspirációik az ország közvéleményére kívánnak hatni és így különféle szempontból mérlegelés alá veendő. Ha tehát mi is foglalkozunk viszonyaikkal, nem egyedül párt szempontból tesszük azt, hanem hazafit és általános politikai szempontokból: nem azért mintha a zavart szítani, vagy kizsákmányolni akarnók,

hanem mert nem szabad, nem lehet közömbösnek tartanunk a függetlenségi párt beleletét országos politikai tekintetekből.

És éppen e nézetből kiindulva lehetetlen nem rosszalnunk azt, hogy a közjogellenes párt irányát, tanácsait, utasításait, sőt parancsait Turinból veszi. Elveit, törekvéseit méltán és joggal vehette és nyerhette a 48-as idők magasztos műveiből, melyeknek lelke, intőzője, vezére Kossuth Lajos volt, de a mai a k t i v szerepet, a mai politikai taktikát onnan kölcsönözni valóban veszedelmes, egyrészt azért, mert a legnagyobb hazafit pártbarokkba keverve, tőle távol eső célok eszközüvé süllyesztik alá, másrészt mert viszonyainkra üdvös hatással éppen nem lehet, ha éppen most Turinból irányozzák a képviselőház egyik nagyobb pártjának akcióját. Annak előtte is összefort a párt törekvése a nagy hontalan nevével, az elvekmellett nevében rejlett a hódító varázs, de Irányi Dániel és előtte Mocsáry Lajos is tartózkodtak a párt belgyűeit kezükből kiadni és csakis nagy országos kérdésekben kérték ki Kossuth véleményét, melylyel azonban nem egyszer éppen a párt aktív politikájának érdekében ellentétbe is helyezkedtek s a véleménynek csakis tiszteletükkel adóztak. Az is kétségtelen, hogy az

A PÉCS TÁRCÁJA.

A tücsök.

— Baumbach. —

A tücsökről minden bekora' Tudják e bús históriát: Lírikus verseit dalolta Egy hosszú, hosszú nyáron át.

Aztán a fősvény, kapzsi hangya Szegénynek ajlót mutatott: Ehezni, fázni, veszni hagyta A szenvedő kis dalnokot.

A mint ott fekszik, fenn az ágon A holló bölesen így beszél: »Szegény tücsök, kedves barátom, Utad korán a sírba tér.

Pedig élhetett volna szebben, Ha néhány nappal is tovább: Adtad ki volna csak kőtetben A verseidnek legjavát!»

BUDAY LÁSZLÓ.

Pécsi emlékek.

— A „Pécs” eredeti tárcája. —

I.

Vándor ember vagyok, a kinek nincs otthona, legföljebb a vasuti kocsi kopott bórparnain, vagy a vendégfogadók szük

celláiban. Hivatásom (vagy talán végzetem?) egy városból a másikba kerget; nincs nyugtom, nincs maradásom sehol.

Magam se tudom már, hogyan és miért vetődtem Pécsre: csak arra emlékszem, hogy hónapok előtt ide vetődve, itt rekedtem s ez idő alatt igazán megszerettem a mecsekajli kis várost. De nemcsak megszerettem, hanem iparkodtam ki is ismerni.

Igen, kiismerni; mert egy folyton utazó embernek a mily mértékben romlik a gyomra az örökös vendéglői ételektől, ép olyan arányban élesül látása, fejlődik érzéke és itelőkepegsége.

S mert megszerettem ezt a várost, megpróbálom papírra vetni benyomásaimat. Elmondok Pécsről minden jót, minden rosszat, a mit rövid itt tartózkodásom alatt észrevettem. A jót halából azokert a szép napokert, a miket itt töltöttem, a rosszat azért, mert a kiket igazán szeretünk, azoknak bátran szemébe merjük mondani kifogásainkat.

A Baedeker szűkszavú tudósításain kívül teljesen tájékozatlanul indultam az önök szép városába; sőt, megvallom, nem is igen érdeklődtem utána. Vidéki városaink nagyon egyformák mind; maradiak, érzéketlenek; nagy politikát üznek a malom alatt, s a maguk bajával nem törődnek;

legföljebb egy kis kaszinói vagy uzsonnai pletyka alakjában. Ilyennek képzeltem én Pécsert; de bizony nem ilyenek találtam.

De kezdjük az elején, a megérkezésén. Az első benyomás mindig nagy befolyással van a későbbi tapasztalatokra, s az ember egyszer megformált előszeretettől vagy ellenszenvétől nem szivesen tér el. Önök pécsiek szerencséről beszélhetnek, mert az érkező vonatról tekintve városuk oly meglepően festői képet nyújt, hogy az csak előszeretetre hangolhatja az idegent.

Fehérmegyének, Tolnának unalmas, egyhangú síksága után jól esik szemünknek dombot, majd később egész hegysort látni, a melynek végén messze ellátászik a híres dóm karsu négy tornya. Ugy is illik, hogy az utazót először a város legnagyobb disze, büszksége köszöntse. Később kibontakozik a ködből a soktornyú város háztömege, egy-egy kimagaslóbb épülettel, fenn a dombon néhány szemrevaló villával; az egész képet a hegyoldal lombos erdeivel koszorúzza.

Az első pillanat megmutatta, hogy a természet szépségeit pazaron osztogatta Pécsnek Jóval később vettem csak észre, hogy a pécsiek büszkék is a természetnek erre a nyájasságára, azonban (hogyan is tudnám ezt legszelídebben kifejezni?) —

egyesülés a létrejön, de az egyezmény nem mindent felel meg a turini remete szándékainak, ez bizonyára újabb kényes helyzetet teremtene; ha pedig nem jönne létre a kibékülés, a helyzet Kossuth irányában még kényesebb leend: de már ma is visszataszító az előtte versenyző pártvezérek ama taktikája, hogy ki-ki vele és nevével akar választói előtt licitálni. Láttuk Szolnokot, Kecskemétet, sőt Czeglédet is, hogy népünk józan esze ezt a politikai hajszát éppen nem kedveli, sőt egyenesen elítéli.

Az egyesülés ügye egyelőre függőben tartatik, addig míg jól összejátszódik, kilármázzák, végig gyanúsítják, aztán kialszúzzák magukat. És van-e ebből az országnak haszna? Ha már Turinból kormányoznak, vagy: mi helyesebb, kormányoztatnak, úgy adtak volna Eötvösnek is pécsés levelet, hadd békültek volna meg mindjárt alaposan; de a pártbomlás prolongációját se üdvösnek, se szűznek, se hasznosnak nem találjuk és aighanem az éppen őszkor beállandó nagy kérdések vitatása küszöbön veszedelmes is lesz újra kezdeni a szennyesnek nyilvános mosását. Valóban nem veheti senki rossz néven a függetlenségi párti választóktól és másoktól sem, ha a mai állapotot restellek és rosszalják, ha látva, hogy jogainak őrzői oly kicsinyes harcot vívnak, kétségbeesve gondolnak arra: ezért kelle nekünk választanunk! Amúgy is a politikai élet közszelleme hanyatlak, az a harc, az a türelmetlen összekoccanás, az a tehetetlen fejvesztés, az a gyenge vezérleli tehetség még jobban sietteti a hanyatlást. Bizony: az ország hasznára semmi esetre sincs a függetlenségi bomlása és midőn oly fontos ügyben, mint a kibékülés, melyet maga Kossuth ajánl és köt lelkére kinek-kinek egyaránt, az elhalasztást tartják kicsinyes okokból szükségesnek.

akkor kevés remény van, hogy az a párt egységét eredményezze.

Kiki nyújtson segédkezet arra, hogy a viszonyok tisztuljanak és a párt mai bizonytalan helyzete megszűnjék, mert tartunk attól, hogy a függetlenségi párt példáját követve nemcsak Turinból, hanem Bécsből is, Rómából is kormányozni akarnak majd bennünket!

Egy kis statisztika.

VI.

A hitfelekezeti viszonyokat tekintve találtatt 1890-ben római katolikus 8.820.770, görög katolikus 1.667.980, görme ny katolikus 2.702; görög keleti 2.632.303, örmény keleti 29; ágostai evangélikus 1.204.041, református 2.225.126, unitárius 61.645, zsidó 725.222, egyéb vallású 9.581. 1850 óta a r. k. száma több mint 2 1/2 millióval, a reformátusoké 440 ezerrel, a zsidóké 357 ezerrel, a görög katolikusoké 303 ezerrel, a g. k. 273 ezerrel, az ágostaiaké 196 ezerrel, az unitáriusoké 15 ezerrel növekedett. E felekezetek közül az évi szaporodás legnagyobb a zsidóknál (187%), utánok jönnek a római katolikusok (0,95%) az unitáriusok (0,75%), a reformátusok (0,57%), a görög katolikusok (0,55%), az ágostaiak (0,49%), a görög keletiek (0,29%).

Érdekes, hogy magában a magyar anyaországban úgy a zsidók, mint az ar. katolikusok, unitáriusok szaporodása egy elenyésző csekéllyel kisebb, a többi felekezeteké pedig valamivel kedvezőbb szaporulatot tüntetnek fel.

Százalékokban kifejezve a lakosságból r. kat. 50,84, g. kath. 9,61, g. keleti 15,17, ágostai 6,94, református 12,83, unitárius 0,36, zsidó 4,18, egyéb 0,07%; a magyar anyaországban pedig r. kat. 47,84, g. kat. 10,94, g. keleti 13,64, ágostai 7,8, református 14,62, unitárius 0,41, zsidó 4,67, egyéb 0,08%.

A születésekből 1890-ben esett minden 1000 lelékre r. kath. 42,40, g. kat. 43,92, g. keleti 37,88, ágostai 35,34, református 37,92, unitárius 33,40, zsidó 34,51%, míg a halálozásokból esik 1000 lelékre r. k. 33,51, g. kat. 34,02, g. keleti 34,64, ágostai 28,98, református 30,41, unitárius 24,61, zsidó 18,74%.

A felekezetek szaporodása 1870-től 1890-ig volt Baranyamegyében — Beleértve

Pécs városát is — és pedig a szaporodtak a r. kat. 16,49, az ágostaiak 19,85, a zsidók 34,95 %-al, ellenben fogytak a g. keletiek 1,05 és a reformátusok 4,29 %-al.

Baranyamegye népességéből r. katolikus 74,6, görög katolikus 0,07, görög keleti 4,15, ágostai 4,26, református 14,02, unitárius 0,01, zsidó 2,72, egyéb hitfelekezetű 0,17%.

Nagyon érdekes jelenség, hogy a reformátusok száma hanyatlóban van és pedig igen jelentékeny mértékben, így: Baranyában leszállt az arányszámuk 16,53%-ról 14,02. Somogyban 22,47%-ról 20,45%-ra, Tolnában 17,64%-ról 15,97%-ra, Veszprémben 22,91%-ról 21,09%-ra, Fejér megyében 28,14%-ról 26,44%-ra.

A reformátusok a fogyása rég észlelhető tünet, számuk még 1857-ben Baranyában még 17,02, Tolnában 8,08, Veszprémben 23,96, Somogyban 24,09% volt. Különösen Baranyában és Tolnában ölt e visszaesés évtizedről évtizedre nagyobb arányokat, Baranyában ugyanis 1857-től 1869-ig 2,88%-kal, 1870-től 1880-ig 4,96%-kal, 1881-től 1890-ig pedig éppen 10,75%-kal csökkent a reformátusok száma, még Tolnamegyében ez idő alatt 2,43, illetve 4,59 és 5,11% volt a csökkenés. Valóban elszomorító e jelenség és pedig annál inkább mert az okát is tudjuk és ez ok nem más mint az u. n. egy gyermek rendszer. Azt hittük, hogy e tekintetben Tolnamegyéé az elsőség, de a statisztika kérelmetlenül kimutatja, hogy e tekintetben Baranyamegye jár elől. Lapunk számtalanszor felszólalt már ez ügyben és tudomásunk szerint Kardos Kalman tábornagymemorandumot is dolgoztatott már ki ez ügyben. Kár, hogy ez ügy, amint látszik, elaludott. Talán mégis lehetne valamit tenni e rakfene gyógyítására. A mi elvünk: ense recidendum est.

Hogy az egy gyermek rendszer pusztít népünkkel, arra ha tudomásunk nem volna is róla, ramutat a statisztika is. Ennek adatai szerint: míg Baranyában 1878-ban esett minden 1000 r. katolikusra 46,31% szülés, mely szám igen csekély változással 1890-ben 59,54%-ra szállt le, addig a reformátusok arányszáma (31,06%) folytonos hanyatlással 1890-ig 20,45%-ra szállt le. A somogyi reformátusok arányszáma ez idő alatt 38,84%-ról 26,75%-ra, a tolnaiaké 37,42%-ról 27,59%-ra és a veszprémi reformátusoké 39,66%-ról 31,39%-ra süllyedt le. Meg-

nem nagyon iparkodnak megérdemelné a bőkezűen rájuk szórt ajándékok.

Megelegednek azzal, a mit a természet adott; de ennek kincseit hozzáférhetőbbé, élvezhetőbbé tenni — erre nem igen gondolnak. Vizsgálatul szolgálhat — bár elég sovány vizsgálat — hogy másutt sincs különben széles Magyarország. A külföld minden apró városkaja egyre azon dolgozik, hogy a természet szépségeit a maga munkájával fokozza, szűkmárkuságát mesterségesen pótolja: mi magyarok nem gondolunk ilyesmivel és a pécsiek is magyarok.

De hagyjuk abba ezt a panaszkodást, mert könnyen átcsapnék a vezércikk-tónusba, annak pedig itt a vonal alatt nincs helye.

Robogott még a vonat, távol voltunk még az állomástól s én már gondolatomban megalkottam véleményemről Pécsről, hol még eddig sohasem voltam. Egy pillantás a város látképére elég, hogy az ember tovább kombinálhasson. Hegyre épült város: meglesz neki tehát bizonyosan az a régi színezete, a mit nem tudott levétközni Pozsony, Buda, Kolozsvár. Modern, nagy stílu palotákkal nem igen találkoztam benne, mint Szegeden vagy Debrecenben; de nem is lesz oly kirívó az ellentét épületei közt, mint az alföldi nagy városokban a cifra háromemeletes bérházak és szegényes, apró

vityillók közt. Az a domboldal sűrűn telelakott épületeivel még mást is sejtet: fejlett városi életet, kereskedelmet, értelmiséget. Nem kell ehhez semmi jósló tehetség, csak egy kis historiai érzék. Hegyre, védett helyre építeni várost csak a középkorban volt szükség; ide húzódtott az értelmiség, itt vontta meg magát az ipar és kereskedelem.

A háztömegből a hegyi tekvés előnyösen kiemel néhány épületkolosszust. Akkor nem ismertem meg őket, de könnyű volt ráfognom, hogy középületek. Ha azok, a város kulturális fejlettségéről tesznek tanúságot.

Tapasztaltam, hogy kombináción több-keveséb mind bevált, hogy mily mértékben, azt is el fogom mondani.

De a szemlélődés nem csak kombinációra vezetett, hanem új kérdéseket is támasztott? Lattam, hogy Pécs kifejlett, nagy város; vajjon most is a fejlődés útján van-e, terjeszkedik-e? Megítélheti ezt az idegen is könnyen: Győrött, Aradon, Budapesten töltött néhány óra is meggyőző arról, hogy ezeknek a városoknak fenyes jövőjük van; Gyulafehérváron s a vasuti hálózatból kiesett többi városoknál hamar meglátjuk, hogy akármilyen szép a multjuk, jelenük alig van, jövőjük még kevésbé.

Azok a középületek kulturális fejlettségre mutatnak; de belső szükség, vagy általi kényszer emeltette-e őket a várossal?

Ha az első, akkor Pécs bizonyára halad a korrall s fejlett szellemi, társadalmi élete van; de hatha az atyáskodó kormány tolta egy stagnáló város nyakára ezt az építkezési kényszert?

Ezekre a kérdésekre is adós maradok egyelőre. Első cikkelyemben csak az általános, futólagos benyomásokról beszéltem.

Elmondtam, mennyire megtetszett Pécs mindjárt első látásra. Hogy ez az előszeretett megváltozott, vagy még inkább fokozódott, az kiviláglik majd mondani-valóm végén.

Leírom, milyen benyomást tett reám maga a város, épületeivel együtt; mi a megjegyzésem fekvésére, környékére nevez; milyenek találok a várost, mint testületet s annak működését; a társadalmi, szellemi, egyleti életre is lesz pár szavam, s talán néhány sor jut az iparnak, kereskedésnek is.

Azt hiszem, kifogásaim, dicséreteim jobbra ismerősek lesznek önök előtt is; meg is írták, kaszinóban közgyűlésen meg is beszéltem előttem sokan. De talán nemi érdekeséget kölcsönöz cikkeimnek az, hogy a mit eddig helyi Catók dorogtek el epes szónoklatokban, mérges vezércikkekben, csipőskarcolatokban, azt most egy elfogulatlan idegen mondja el az újság levezőldibb, legartatlanabb helyén, a tárcarovatban.

döbentő és elszomorító adatok, melyek parancsoló szükségessé teszik a hatósági intervenciót, mert különben kipusztul és elvesz a legmagyarabb nép. Még Franciaországban, hol a legkevésbé szapor a nép egész Európában, több gyermek születik, mint a Baranyamegyei reformátusoknál. Itt okvetlenül segíteni kell, mert félni lehet, hogy a reformátusok által nyújtott rossz példa elharapodzik a többi felekezetek körében is.

Hirek.

Uj ügyvéd. A budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt f. e. június hó 26., 27. és 28-ik napjain Dr. Egrý Dezső az ügyvédi cenzurát szép sikerrel kiállotta az ügyvédi oklevelet nyert. A helybeli ügyvédi kar legújabb tagja ügyvédi irodáját városunkban már legközelebb megnyitja.

Te Deum. A pécsi állami főreáliskola az irgalmasok templomában f. hó 29-en tartotta meg a szokott ünnepélyességgel a Te Deumot. Az ünnepi misén főt. Ráthmann Román hittanár celebrált fenyves segédlettel. Mise alatt az intézet chórusa énekelt. Mise után kiosztották az évvégi bizonyítványokat és a jutalmakat.

Változások a főgimnázium tanári karában. Két jeles, derek tanárt vesztett el a jövő tanévre a helybeli főgimnázium: Dr. Békéfi Remig a budapesti tudományegyetemen foglalja el magántanári székét. Gyikó s Péter Olaszfaluba (Veszprémmegye) megy plébánosnak. Helyüket az apát rendelkezéséből Nemes Tivadar és Csókona y Zsigmond szerzetes tanárok töltik be.

Főispán tanulmányúton. A helygimnázium megbízásából Sándor József főispán körútra indult az országban. E tanulmányúthoz azt a megjegyzést fűzte a sajtó, hogy a főispán a megyei közigazgatás hiányait tanulmányozza s e célból az ország összes megyéit sorra járja. Ez a kommentár legből kapott: a körút nem az adminisztráció hiányait kutatja, hanem egy új megyei ügykezelési szabályzatot gyűjti az adatokat, s épen azért csak a jobb közigazgatású megyékre terjed ki. Kíváncsiak vagyunk, hogy Baranyát is ezekhez számítják-e, s meglátogat-e bennünket is a miniszteri kiküldött?

Megegyi közgyűlés. Baranyavármegye június hó 10-en, d. e. 10 órákor tartja évnegyedes rendes közgyűlését.

Meg van törve a jég. A közoktatásügyi miniszter úgy látszik neszét vette, hogy Pecs város közönsége zuglódik a középiskolák elégtelensége miatt és be sem várva, hogy a város felirata, mely az I. osztályba 60 tanuló helyett 70 felvehetesét kéri, kezéhez jusson, leirt a főgimnázium igazgatóságához, nagy kegyesen megengedvén, hogy a jövő tanévre 60 helyett 65 tanulót vehessenek föl — Mily boldog is lesz az az 5 pécsi szülő, akinek gyermeke ily módon bejut a szent csarnokokba. De hát a többiek vajon mit csinálnak. Reméljük, hogy a kultuszminiszter kegyes lesz még egy kicsit fölfelé licitálni, ha majd elolvasta a város fölterjesztését. Érdekel varjúk a további fejleményeket e fontos ügyben, mely szerencsésen a kegyelmi útra tereltek és pedig jogosan, mert itt bünsökről van szó, még pedig extra et intra muros. Ha a jeles rendtagok félannyi buzgótságot éreznének ez ügy iránt, mint a mennyivel végzik egyéb, nem papi természetű dolgokat, rég nem volna Pécssett középiskolai hiány!

Jubiláló tanítész. A folyó tanév végével megszűnik a Werner-féle leányiskola, mely 25 év óta fejtette ki városunkban áldásos működését. Huszonöt év alatt ez intézet a leány nevelés terén

hervadhatatlan érdemeket szerzett magának. Mint uttoró, e téren városunkban hosszú ideig érezhető hiány pótolta. Mello is a város halápra. Midőn részünkről is tiszta szívvel üdvözljük a kiváló intézet tulajdonosnőjét: Werner Magdolnát intézetének 25. éves jubileuma alkalmával, őszinte sajnálatunkat fejezzük ki, hogy e derek intézet, mint nyilvános leányiskola megszűnik. A szülőknek vigasztal szolgálhat azonban, hogy a tulajdonosnő pensionátust nyit oly vidéki leánykák számára, kik itt a városban valamely nyilvános iskolát látogatnak. Hogy mily szeretettel csüngtek szülők, tanítványok és tanítók ez intézetben, bizonyítja a folyó hó 28-án tartott meghatározó búcsúünnepély. Ekkor volt ugyanis a Werner-féle leányiskolában a záró-vizsgálat. A vizsgálaton városunk notabilitásai közül számosan jelentek meg. A díszes vendégsorból különösen kiemelendő Tróll Ferenc pápai praelatus a megyés püspök képviselőjében; Salamón József kir. tanfelügyelő, mint a felettes tanhatóság képviselője, Károly Ignác, esperes plébános, címz. kanonok stb. Maga az ünnepély Szuly Gizella int. növendék szavalatával kezdődött, ki a megindulás hűgán adta elő dr. Rézbanayai József intézeti hittanárnak ezen alkalomra írt lendületes költeményét; azután maga Rézbanayai a tantestület nevében intézet magvas beszédet az ünnepelt tulajdonosnőhöz kiemelve ennek érdemeit, biztosítván őt úgy a tanítók, mint a tanítványok osztatlan tiszteletéről és szeretetéről. Beszéde végén remek kivitelű búcsúfeliratot tartalmazó albumot nyújtott át, s ugyanakkor a tanítványok koszorúkkal s gyönyörű bokréttakkal halmozták el szeretett igazgatónőjüket. Az eljénzés csillapultával Tróll Ferenc praelatus emelt szót s úgy a megyés püspök, mint saját, illetőleg az egyház nevében meleg köszönetet fejezte ki ama szolgálókat, melyeket ez intézet a valásnak tett, mikor annyi száz és száz növendéket, kik ma a társadalom különböző osztályaiban mint hitvesek és mint anyák szerepelnek, valláskeresők, igaz keresztény szellemben celtudatosan nevelt. Erre Salamón József kir. tanfelügyelő szólalt föl s a tanhatóság nevében hosszabb beszédben méltatta az ünnepelt tulajdonosnőnek érdemeit a nevelés terén; kiemelte: milyen irt töltött be ezen intézet a város kulturális életében, különösen akkor, mikor a közegyi intézetek száma még igen csekély volt; azután elismerésének s köszönetének ismételt kifejezése mellett őszinte sajnálatát fejezte ki a fölött, hogy ezen 25 éves jubileum egyúttal az intézet végleges bezárasának napja is. Végül a szülők nevében Szuly János ügyvéd emelt szót, és midőn az intézetet olyanok festi, melybe a szülők gyermekeiket teljes megnyugvással hozták, mert tudták, hogy gyermekeik itt csak az igaz, szép és jó eszméit fogják hallani s az iskolában szeretett otthon találnak, köszönetet fejezte ki a múltért, elismerését a jelen vizsgálaton tapasztalt szép eredményért, s változhatatlan törhetetlen tiszteletet s megemlékezést ígér a jövőben. A szeretett anyai jelei által meghatott jubilansnő csak pár szóban fejezte ki halás köszönetét, helyette Schulz Imre intézeti igazgató tolmácsolta érzelmeit és hosszabb beszédben változta az intézet 25 éves múltját. Végül a növendékek egy nehyán dalt énekeltek s az ünnepély véget ért.

Hoffer Károly ünnepeltetése. A pécsi dalárda — nagynevű karnagyanak, Hoffer Károlynak kitüntetése alkalmából esütörtökön 11 óra után tartotta disz-közgyűlést. Az ünnepély színhelye: a városház közgyűlési terme zsufolásig megtelt; előkelő közönséggel: hölgyekkel, a dalárda tagjaival, Hoffer tisztelőivel,

Aidingger János, a dalárda elnöke megnyitva a közgyűlést, meleg szavakkal emlékezik meg az ünnepi alkalomról, mely a szép számú közönséget összehozta. Mint a város polgármestere üdvözli Hoffer s atyáját utána neki a jelenvoltak lelkes éljenzése közt a legfelsőbb kitüntetés, a koronás aranyéremkereszetet. A második szónok Tróll Ferenc pápai praelatus volt, ki az egyház nevében üdvözölte az ünnepeltet, kiemelve a 30 évi buzgó és sikeres tevékenységet, melyet Hoffer az egyházi zene- és ének terén kifejtett. Utána Reberics Imre, a dalárda elnöke emelt szót, s a működés tagok nevében üdvözölte a dalárda erősséget, büszkeségét megérdemelt kitüntetéséért. Szuly János ügyvéd a dalárda partóló-tagjainak üdvözlését tolmácsolta. Reberics Imre igazgató pedig Hoffernek, mint buzgó zene- és énektanítónak érdemeit méltányolta. Az üdvözlőkre Hoffer mélyen meghatva válaszolt, s ezzel a közgyűlés a jelenvoltak lelkes éljenzése s ovációi közt véget ért. Mi is esatlakozunk üdvözlőnkkel a dalárda s az egész város gratulációhoz: a királyi kitüntetés ezuttal oly érdemeket jutalmazott, melyek már rég kivívták mindnyajunk igaz elismerését. — A délutóni ünnepségnek folytatása volt este nyolc órákor a »Vademmer« szállóban tartott bankett, melyen 150-en vettek részt. A hölgyeken, a dalárda tagjain kívül ott láttunk Kardos Kalman főispánt, Pulcz Alajos és Pileh Antal tablábírákat, Náday Ferencet, a nemzeti színház jeles tagját stb. Az első felkötőztő Hoffer Károly mondta a királyra, melyet a közönség állva hallgatott végig. Jilly Alajos a dalárda működő tagjai nevében Hofferre üritette pohárát. Reberics Imre, a dalárda elnöke a főispánra mondott tószót, ki feltalálta Hofferben az igazi érdemet, s felterjesztette ő Felsőéhez a rég megérdemelt kitüntetésre. Kardos főispán nyomban válaszolt; igazat ad az előtte szólónak, ő a valódi érdemeket bokréttába gyűjti. Ma is egy virágzálat tűzött ebbe a bokréttába Hoffer kitüntetésével; ha lassan gyűlnek is a virágok, vigasztalja magát azzal, hogy a csokor, ha elkészül, annál szebb lesz. Hofferre üritő pohárát. Tószóztak még: Jobst László ügyvéd, mint a pécsi daloskör elnöke, Pulcz tablábíró, Götz Sándor karkaplan, Kozáry Gyula hitoktató stb., valamennyien Hofferre éltették. A jöködvi társaság Mikolczi zenéje mellett éjfélt után két óráig maradt együtt.

Gyászhir. Krautzak János börgyáros neje, szül. Gilling Klementin meghalt esütörtökön estei 7 órákor, életének 33-ik házasságának 14-ik évében. A fiatal nő anyai hivatásának lett áldozata és halála városszerre nagy részvétet kelt. Halálát a Gilling, Krautzak, Kindl családok és széleskörű rokonság gyászolja. Temetése ma, július 1-én d. u. 4 órákor megye végbe a Malom-úca 9. sz. a. házból. Béke poraira. Áldás emlékének.

Bucsi a domban. Péter apostol a patronusa az egész pécsi egyházmegyének s így székesegyházunknak is. Csütörtökön, az apostolfejedelem vértanúsága ünnepén megyés püspökünk pontifikált az ünnepélyes istentiszteletben a szokásos fenyves segédlettel; a szent beszédet Wajdits Gyula mondotta. Tenger nép hullámzott a domban, köztük persze tulnyomó elem a sokacsz nép volt, exotikus nemzeti viseletével, minden divattal daczoló toilletjeivel. A sokacsz tudvalevőleg nemcsak egyházi, hanem nemzeti ünnepnek is tartják Péter és Pál napját. A bucsi fénypontja az ő szemükben nem is a domban, vagy az előtte felüött mézeskalácsátraktan volt, hanem delután az utszéli korcsmákban, a hol nagyban járta a kőlé, ez a

sokacsrás, s a — leányvásár. Nálunk a Hattuy parkettjén, a sokaczkórnál a korems udvarán, Péter és Pál napján történik a legtöbb eljegyzés. Ez az érdekes népszokás — mikor a lányok minden hozományukkal előállnak, s a legények szabadon válogatnak köztük — a mi sokaczaiknál egyébként tünően van már. Tudtukkal egy vidék, a Gaenhegy oldali oláhság őrizte meg maig egész eredetiségében, a mint Jókai szépen leírta egyik regényében.

— **Hivatalos körút** Kovácsfy Kálmán főmérnök penteken indult el a Pécs-vasúti államtól beutazására.

— **A polgári leányiskola** csütörtökön 10 óra előtt tartotta évszóró ünnepét, melyen Aidingér János polgármester, iskolázéki elnök is megjelent. Az ünnep a díjak és jutalmak kiosztásával kezdődött. A Farkas-Raskó ösztöndíjat (40 frt) Hrubán Irma IV. é. növendék kapta. A város által szegényebb sorú tanulók számára adott két 15 forintos díjat Steiner Paula és Friedrich Margit nyerték el. A legkisebb növendékek számára ugyancsak a város adott három értékes, nagyobb könyvet Elnyerték: Opris Angela, Hilbrand Janka, Nagy Klementin. Kiosztottak ezenkívül vagy 50 darab könyvet. — A IV. évesek nevében Opris Angela tartott búcsúbeszédet, megköszönve a tanári testületnek fáradozásait, a polgármesternek az intézet iránt tanúsított jóakarát. Egy gyönyörű csokrot is nyújtottak a polgármesternek a város színeivel: sarga alapon kék virágokból Aidingér monogrammjá kirakva. Az ünnepélyt a polgármester buzdító szavai fejezték be.

— **Kimutatás.** A pécsi izr. jótékony nőegylet által f. é. június 11-én rendezett kerti ünnepély bruttó jövedelme 1294 frt. 35 kr. tiszta jövedelem 922 frt 36 kr. Felülfizetések jelentékeny összegben történtek. A rendelkezésre álló iv szerinti felülfizettek: 12-12 frtot Weiler N. János, Neuman Heléna és Ignác 9 frtot, Spitzer Benő 10 frtot; Hirschfeld Katalin N. N. 8 frt 50 krt, Marton Miksa 6 frt 5-5 frtot Dr. Mendi Lajos, Schwarc Katalin, János Engel Gyulané, 4 frt 50 krt, Höfler Jakab, Dr. Schwarc Lajos Zágráb; N. N. Ignacót, N. N. 3 frtot, Dr. Wallerstein Bogdog, Dr. Nemes Vilmos, 2 frtot, Kepes Alfréd, N. N. Dr. Deutsch Antal, Neschitz Adolf, Dr. Szilassi, Kämpfner Lipót, Schwarc Janka, 2 frt 50 krt, Hirschmann Kaposvár, 1 frt, 50 krt, Mandl, Dr. Stein, Dr. Porges Miksa, Dr. Agh Timót, Porges Béla, Paunetz Gábor, Markus, Goldberger Arnold, Schwarc Viktor, 1 frtot Schwarc Dezső, Inselt Jenő, Schnitzer Samu, N. N. 50-50 kr, Elmenár, Oroszi S., Sattler József, Engel Muki, Jóska, Stein Oszkár, Dr. Kauter, Justus Miksa, N. N. Reinfeld Imre, Dr. Bokor, N. N. Schwarc B. Grác, Klein Bécs, Löwy Adolf, Mangold, Mitzky Mór, Strausz József, Reisch Gyula, Weisz Károly, Schwarc Dezső, összeg 150 frt 60 kr. Az elnökség kedves kötelességnek tartja hálás köszönetet mondani, Hoffman I. Hirschfeld Soma, Strausz Béla légszész társ, t. igazgatója, Kovácsits János, Megyeri János, Mandlbauer Sándor, Kereskedelmi egyesület, Hartl és Nagy, a t. szerkesztőségeknek, a helyb. borkereskedőknek, a rendezőknek és mindazoknak, a kik az ünnepély sikeréhez hozzájárultak. Az elnökség a jövedelemből Veszprém városának 100 frt, az izr. iskola felelőit 50 frtot, helyb. szegények fürdő költségeire nagyobb összeget fordított.

— **Iskolai ünnepély.** A zirc-eziszt, rend pécsi főgimnáziumában szerdán szavalt, zene- és énekversenyyel egybekötött záró ünnepély volt, hol az intézetnek e célra alkalmas nagy terme zsufolásig meg telt válogatott közönséggel. A nyolc számból álló műsor igen érdekes volt. Legjobb szavalónak bizonyult Eg

Kálmán VII. o. t. »A szegényvándorló-legényről« tartott hatásos szavaltával. Szép készültséggel adtak elő egy symphoniát 4 hegedű és zongorakísérettel; de legtöbb szerep jutott az ifjúsági énekkarnak, mely előadásával és egyes énekrészeivel valóságos meghódította a díszes közönséget, mely lelkes eljenzéssel és ujjazást követelő tapsával jutalmazta a derek kis csapat összhangzatos és szabatos szép előadását. Es ebben kétségtelenül Bitterliles énektanár buzgalmának van legtöbb érdeme, ki e szívet nemestítő művészet fölkarolására nemcsak meg tudja nyerni az ifjúságot, hanem kitartó buzgósággal s nemes példájával lelkesíti az ifjúságot, hogy az okszerű észfejlesztés mellett a szív- és kedélyképzés is kellő összhangban műveltesse, apoltassék. Az ifjúságnak az ének művészet ápolására irányuló buzgalmat nagyban előmozdítja azon nagylelkű adományok miket egyesek e célra tettek. Szép példával jár elől ebben Magenheim József belvárosi plebános, ki az énekesek jutalmazására 1 aranyat és 10 ezüst koronát adott. Ehhez járultak még Bitterler tanár 15 ezüst koronával, Magdiés Gáspár eziszt, r. tanár 1 arannyal; Patakylucidus írg. r. főúr 4 és Nemes Honor írg. r. tag 2 ezüst forinttal. Az igazgatóság pedig 2 drb. arannyal. A műsor befejeztével Incedy Dénes igazgató meleg szavak kíséretében köszönte meg az adományokat, valamint a jelen volt közönség buzdító megjelenését is. Ezek után a jutalmak osztottak ki az énekes-ifjúság közt. Első sorban Borsy Jenő III. o. t. és Kaufman Ernő VI. o. t. 1-1 arannyal jutalmaztattak. Az igazgatóság 2 drb. arany-jutalmát Buday Dezső IV. o. t. nyerte el, ki egész éven át a teplomi orgonával szép készültséggel és odaadó buzgalommal teljesíté. Ezüst forintos és koronajutalmat nyertek még: Réder Károly IV. o. t., Czindery Andor II. o. t., Jankovics Sándor IV. o. t., Decleva Dénes V. o. t., Musch Lajos I. o. t., Poszek Géza III. o. t., Nicsovics Sándor IV. o. t., Kemény István V. o. t. és Erőssy Aladár IV. o. tanuló a jutalmaztattak a közönség lelkesen meglepente s az épületes ünnepélyt az ifjúságnak még egy gyújtó hatást keltő indulója zárta be.

— **Rendőri hírek.** Lopás. Szerdán d. u. az úszoghi erdőben Dalos József hosszuhetényi lakos ledőlth pihenni. Mire fölébredt, tarisznyája 4 forintjával s három liter pálinkával eltűnt. A tettest Rausch Ferenc rovvolt előéletű kőszörűs személyében a rendőrség már kézrekerítette. — A kutba ugrott csütörtökön a déli órákban Gutmann Jetta 17 éves leány a Majláth u. 11. számú házban öngyilkossági szándékból. Idejekorán kimentették, az ijedségen kívül semmi baja sincs. Tettének oka valószínűleg szerencsétlen szerelem. — Szerencsés szababulás. Csütörtökön d. u. 2 órakor egy 16 éves fiút Petres Sándor csizmadia inas forgópisztolyal véletlenül halántékon lőtt. A golyó a balszem fölött érte a koponyát, de szerencsére komolyabb sérülést nem okozott. A sebesültet dr. Ludwig Ferenc kötözte be. — Találthulla. Csütörtök este 8 óra tájban a vasfürdő körüli réten egy körülbelül 50-55 éves férfi hulláját találták meg. Külerőszaknak a holttesten semmi nyoma; a hulla feltűnő sargasága arra vall, hogy májbaig volt a halál okozója. Kitéle eddig ismeretlen.

— **Halálozás.** Taizs Józsefné, született Szalcer Józsa meghalt június 27-én, 25-ik évében. A halál hosszú szenvedés után házasságának 4-ik évében ragadta el a kedves, fiatal nőt szerető férje és leánykája: Ilona karjából. Temetése nagy

részvét mellett csütörtökön d. u. 4 órakor ment vége. — Schusztler Anna meghalt csütörtökön, 20-ik évében. — Böhm Manó, a városi közkórház gondnoka meghalt hosszas betegeskedés után 69-ik évében. Temetése szerdán d. u. 4 órakor ment vége. — Özvegy Pechy Gyulané született Barois Mária meghalt szerdán 71. évében. Nyugodjanak békében.

— **Náday Pécselt.** A szinkorben az egész hét Náday volt, ki kedden Vajunk el-ben lépett föl, mint Adhemar, classikus alakítást nyújtva, mely minden legapróbb részletében kidolgozva nagy hatást tett a díszes közönségre. Des Prunelles-t Somogyi Károly, Cyprien-t Kalmár Piroška játszotta és oly ensemble-t adtak, mely bármely színpadon megállta volna helyét. — Szerdán »Serge Panin« ment, a czimszerkepen Náday val, ki e szeretetreemeltő, elegans, léha, kéjencz világit mesteri vonásokkal domborította ki. Igen sikerült alakítást mutatott be Szendrőy Ella (Jeanne) különösen a »legyötty« jelenetben, mely művészi színvonalon állt. Ki kell megemelnünk Peterdy Cayroljat és Balogh Etelt (Micheline). — Csütörtökön »Valas után« adatott; Náday mint Duval mintaképe volt az ideges, szeszélyes, kielhelhetetlen trigrissé átváltozott vőnek és a szerető, gyöngéd férjnek. Igen kedves volt mellette Kalmár Piroška (Gabriella) és magasan kiemelkedett Dezsery (Bourganéuf.) Az előadás azonban epen nem volt mintaszűrű és a darab leghatasosabb jelenetei: a tettlejességi scenák igen sok kívánni valót hagytak hátra. — Penteken »Pont-Biquet család« adatott.

— **Iskolai értesítők.** A pécsi m. kir. áll. főreáliskola értesítője megjelent. Az értesítő úgy külső alak, mint belső érték tekintetében kifogástalan. Jövő számunkban az értesítőt behatóan fogjuk ismertetni — A Werner Magdolna-féle nyilv. joggal felruházott tan- és leánynevelő intézet értesítőjét is beküldtük lapunknak. Az értesítő tartalmazó kiemelnék az intézet 25 évi történetének ismertetését; mely röviden bar. de igen tartalmasan szól az egész intézet belső életéről. »Nyugodt lélekkel tekintek vissza a lefolyt 25 évi működésemmre — így ír egyik helyen Schultz Imre igazgató — vezéreszmém valának ez idő alatt a vallásrökölcsösségre, hazaszeretetre és háziasságra való nevelés. — Az értesítő többi cikkei: Az intézet jövője (pécsi takarékpénztár); tanhatóság, a növendékek erdemsorozata és statisztikai kimutatás. Az értesítővel kapcsolatlan egy felhívást is kaptunk, melyben az intézet tulajdonosja kijelenti, hogy a pensionatust továbbra is fenntartja oly vidéki leányok számára, kik itt valamely nyilvános iskolát látogatnak, továbbá kik a zene-, tánc- vagy valamely más rendkívüli tárgyban óhajtanak oktatást nyerni. — A növendékek száma 33 volt, közülök 23 r. katholikus, 4 protestans, 1 görögkeleti és 5 zsidó; születéshely szerint 17 pécsi, 3 baramegyeyi, 13 más megyebeli. Jeles növendékek: a VI. osztályban Szuly Gizella; Weisz Gizella, Riehmer Erzsébet és Kohn Matild, Az V. osztályban Lechner Sylvia, Maday Szeréna A IV. osztályban: Czierer Marianna, Devényi Lenke. A III. osztályban: Ruzsinszky Irma. A II. osztályban: Kereky Margit, Braun Angela. Az I. osztályban: Maday Irenke, Lukács Edith, Schön Valéria.

— **A Budapesti Hírlap új háza.** Pár hét múlva a Budapesti Hírlap, a magyar intelligenciának ez a kedvelt lapja, mely, minél több versenytársa van, annál győzelmesebben bontogatja ki hatalmas szárnyait, atköltozkodik új házába, a nepszínház mellé, Rökk Szilárd-utca 4-ik szám alá. A ház, ha már külső díszével

meglepi a nézőt, belül, a belső berendezésével valóságos csudalapot kelt. A gépek és építõmesterek izlése és leleményessége versenyzett egymással, hogy csinosan, elegánsan oldjon meg egy nehéz feladatot: egy újságház építését. A feladatot az tette nehezé, hogy a belföldön egyáltalán semmiféle minta nincs erre nézve, s a külföldi lapok palotái nem feleltek meg a Budapesti Hirlap szükségleteinek Teremtani kellett tehát valami újat, s ez most megvan. Az újságház, mely magában foglalja a nyomdát, a szerkesztõséget, a kiadóhivatalt, az expediciót, szóval mindent, a mi egy lap megírásához, kiszédéséhez, kinyomtatásához és szétküldéséhez szükséges, Rókk Szilárd-utca 4-ik szám alatt van. A ház másik kapuja József-körút 5-ik szám s így a szerkesztõség és kiadóhivatal két oldalról könnyen megközelíthetõ. A nyomda egyik nevezetes része a vasvázu üvegház alá foglalt, melyen kiasott udvar, melyben a Budapesti Hirlap két új hatalmas iker rotációs gépe foglal helyet, két óriás, mely a lapot, még ha három ívnyi tartalmu is, felvágva és összehajtogatva dobálja ki magából óriási mennyiségben. Megjegyzendõ, hogy e gépek nemcsak felvágják a Budapesti Hirlapot, hanem egy végtében, folytatólagosan nyomtatják, egészen huszonnégy oldalig, de éppen úgy a 20, 18, 16, 14, 12, 10 stb. oldalas lapokat is, s az olvasó az egymásután megszámozott oldalakon a legnagyobb könnyúséggel eligazodik. Ez a változás rövid idõ múlva bekövetkezik, s a közönség jóformán észre sem veszi, egy-

szere csak a saját otthonából kikerült Budapesti Hirlapot kapja a kezébe. A Budapesti Hirlap előfizetési ára: Egész évre 14 frt, félévre 7, negyedévre 3 frt 50 kr. egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetési összeg vidékrõl lecélszerûben postautalványon küldhetõ a Budapesti Hirlap kiadóhivatalához Budapesten, Kalap-utca 16. szám.

Felelõs szerkesztõ és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécselt

1963. sz. /tjk. 1893.

4471.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. bíróság mint ttkvi hatóság közhírré teszi, hogy Maisztrovics Ferencnek, Maistrovics József elleni árverési ügyében Maisztrovics József vmarti lakos végrehajthatónak

Maisztrovics János s neje Hafner Teréz

vmarti lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 65 frt 06 kr. vételár hátr. tõkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. bíróság területén levõ Vörösmart községben fekvõ, a vörösmarti 369 sz. tjkvben felvett 588. hsz. fekvõség 369. sz. házra 260 frt, a vörösmarti 567. sz. tjkvben felvett 1670. hsz. fekvõségre 182 frt, a vörösmarti 1514 sz. tjkvben felvett 159. hsz. fekvõségre 69 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1893. évi július hó

20. napján d. e. 10 órakor Vörösmart községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan pecsárának 10 százalékát, vagyis 26 forintot, 18 forint 20 krajcárt és 6 frt 90 krt készpénzben, v. az 1881. 60. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésérõl kiállított szabályszerû elismervényt át szolgáltatni.

Dárdán, a kir. bíróság mint tkvi hatóság 1893. évi március hó 29. napján.

Jobst Béla kir. aljbíró.

A HORGONY-PAIN-EXPPELLER

Ezen rég jónak bizonyult bedõrszülés, csúsz, köszvény, hátfájalmak és meghülések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitûnõ hatása által

— a legjobb —

házi szer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller mindnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házi szer.

Hirdetések

igen előnyös áron elto-
gadtatnak a kiadóhiva-
talban :

Lyc. nyomda.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)uteza, a „Hattyu“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)uteza. Mestrics-féle házban.

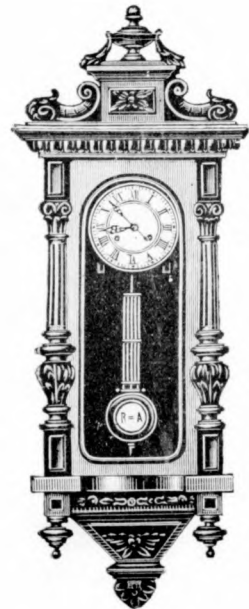
Tábori és színházi látesövek, szemüvegek, göröcsök, hőmérők stb. gyári áron.

Pontos járásu csinos ébresztő órák, darabja csak 2 frt 50 kr.

Csinos ezüst horgony-Remontoir órák 2-ös fedéllel dbja 12 frt.

Inga-óra csinos szekrényben 8 nap járó és ütő szerkezettel ára 12 forint.

Anker-Remontoir Tula-óra, 2-ös köpenynyel kitünő szerkezettel 14 forint.

↔ **Öt évi jótállással.** ↔

Nagy raktár a legszebb ékszerek ezüst és (alpaca) China-ezüst árukban.

Javítások olcsón és legjobban készíttetnek.

Minden tárgy a magyar királyi pénzverde hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWALD IMRE.

